

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ

ПОЛОЖЕННЯ

про форми документів про вищу освіту, додатку до них, зразка академічної довідки, порядок їх замовлення та друку, видачі та обліку в ТОВ «Київський інститут сучасної психології та психотерапії»

*Затверджено Вченою радою
Київського інституту
сучасної психології та
психотерапії
(протокол № 4
від 04 грудня 2023р.)*

Голова Вченої ради

Б.Г. Херсонський

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про форми документів про вищу освіту, додатків до них, зразка академічної довідки, порядок їх замовлення та друку, видачі та обліку (далі-Положення) у ТОВ «Київський інститут сучасної психології та психотерапії» (далі – Інститут) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами); «Про електронні довірчі послуги» від 10.2017 р. № 2155-VII, Положенні про Єдину державну електронну базу з питань освіти, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 08 червня 2018 року № 620, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 05 жовтня 2018 року за № 1132/32584. та Постанови Кабінету Міністрів України від 09.09.2020р. №811 «Про документи про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка» (із змінами та доповненнями), Наказу МОН України від 02.11.2020р. №1351 «Про внесення змін до наказу міністерства освіти і науки України від 06.03.2015 р. №249», Наказу МОН України від 25.01.2021р. №102 «Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатка до них, зразка академічної довідки», Наказу МОН України від 10.02.2021р. №164 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо опису документів про вищу освіту та додатків до них, академічної довідки та Методичних рекомендацій щодо заповнення додатку європейського зразка»,

1.2. Це Положення затверджує форми, дизайн і технічний опис бланків, документів про вищу освіту (диплом магістра), додатку до них, зразок академічної довідки, встановлює механізм замовлення на формування інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, порядок виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту за акредитованою освітньою програмою (спеціальністю, напрямом підготовки) (далі - документи про вищу освіту) та додатків до дипломів європейського зразка (далі - додатки до документів про вищу освіту).

1.3. Форми документів про вищу освіту, зразок академічної довідки

технічний опис та дизайн бланків (згідно наказу МОН України від 25.01.2021р. №102 «Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатка до них, зразка академічної довідки зі змінами) наведено у Додатку 1,2 цього положення.

1.4. Це Положення встановлює механізм замовлення на формування інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, виготовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту за акредитованою освітньою програмою (спеціальністю, напрямом підготовки) (далі - документи про вищу освіту) та додатків до дипломів європейського зразка (далі - додатки до документів про вищу освіту).

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

2.1 Виготовлення документів про вищу освіту - процес відтворення на матеріальному носії поліграфічним способом інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, отриманої Інститутом з Єдиної державної електронної бази з питань освіти (далі - ЄДЕБО), та внесення цієї інформації до Реєстру документів про вищу освіту ЄДЕБО (далі - Реєстр) відповідно до цього Порядку;

2.2 Відповідальна особа (далі - відповідальна особа Інституту) - особа, яка є штатним працівником Інституту, на яку відповідно до наказу ректора Інституту покладено обов'язки щодо створення в ЄДЕБО замовлень, передбачених цим Положенням, та внесення до ЄДЕБО інформації про видачу документів про вищу освіту;

2.3 Документ про вищу освіту - інформація (у тому числі персональні дані), створена (внесена закладом освіти) та сформована в ЄДЕБО лише за акредитованою освітньою програмою згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2020 року № 811 «Про документи про вищу освіту (наукові ступені)», відтворена на матеріальному носії поліграфічним

способом, із зазначенням найменування органу (органів) акредитації, та внесена до Реєстру про здобуті особою ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти, спеціальність, спеціалізацію та освітню програму (у деяких випадках - напрям підготовки, професійну кваліфікацію), або документ про вищу освіту, виготовлений відповідно до законодавства України, що діяло до набрання чинності цього Положення

2.4 Додаток до документа про вищу освіту - невід'ємна частина документа про вищу освіту, відтворена на матеріальному носії, що містить інформацію (у тому числі персональні дані), створену (внесену Інститутом) та сформовану в ЄДЕБО згідно з з Переліком обов'язкової інформації, яка повинна міститися в документах про вищу освіту (наукові ступені, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2020 року № 811 «Про документи про вищу освіту (наукові ступені)» (далі - Перелік), а також інформацію про видані органом (органами) акредитації відповідні акредитаційні сертифікати та рішення, та внесена до Реєстру;

2.5 Дублікат документа про вищу освіту - другий або наступний примірник документа про вищу освіту, у якому відтворено інформацію з оригіналу документа про вищу освіту та який має однакову з оригіналом юридичну силу, що виготовлений повторно з підстав, визначених цим Порядком;

2.6 Дублікат додатка до документа про вищу освіту - другий або наступний примірник додатка до документа про вищу освіту, що замовляється, виготовляється, видається та обліковується відповідно до цього Положення;

2.7 Замовлення на формування інформації - електронний документ, створений та збережений у ЄДЕБО відповідальною особою з накладанням кваліфікованого електронного підпису (далі - КЕП) цієї особи та ректора (або уповноваженої ним особи);

2.8 Замовлення документів про вищу освіту - процес створення та обробки в ЄДЕБО замовлення на формування інформації, що відтворюється в

документі про вищу освіту;

2.9 Облік документів про вищу освіту - процес накопичення, упорядкування, узагальнення та зберігання інформації про документи (дублікати документів) про вищу освіту, що відбувається в Реєстрі;

2.10 Реєстраційний номер документа про вищу освіту (додатка до документа про вищу освіту) - сформований у ЄДЕБО унікальний (власний) номер документа про вищу освіту (дубліката документа про вищу освіту, додатка до документа про вищу освіту, дубліката додатка до документа про вищу освіту), що є його ідентифікатором у Реєстрі, формат якого визначає технічний адміністратор ЄДЕБО.

3. ПОРЯДОК ЗАМОВЛЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ВІДТВОРЮЄТЬСЯ В ДОКУМЕНТІ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

3.1 Замовлення на формування інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, створює Інститут для осіб, яким до закінчення навчання за відповідною освітньою програмою (спеціальністю) залишається не більше тридцяти календарних днів та не пізніше дати закінчення Інституту, в межах ліцензованого обсягу, та наявних сертифікатів про акредитацію.

3.2 Відповідальна особа формує інформацію для перевірки даних на створення інформації, що відтворюється в документах про вищу освіту та додатках до документів про вищу освіту та здійснює перевірку інформації по кожному студенту, вносить, за необхідності, правки.

За достовірність інформації несе відповідальність відповідальна особа.

3.3 У разі створення замовлення на формування інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, з перевищенням ліцензованого обсягу та/або після закінчення терміну дії сертифікатів про акредитацію, або з порушенням встановленого у пункті 3.1 цього розділу строку на створення замовлення на формування інформації, що відтворюється в документі про

вищу освіту, відповідальна особа додатково обґрунтовує причини зазначених порушень із наданням інформації і сканованих копій документів (за наявності), які це засвідчують.

При цьому зазначаються здобутий ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти, дата закінчення навчання особою, найменування та код спеціальності, спеціалізація, освітня програма (у деяких випадках - напрям підготовки, професійна кваліфікація), дата видачі документа про вищу освіту, пояснення причин несвоєчасного створення відповідного замовлення, кількість осіб, щодо яких порушено терміни, їх перелік та посилання на відповідні ліцензії на провадження освітньої діяльності та/або сертифікати про акредитацію, що містяться в ЄДЕБО.

Обробка в ЄДЕБО замовлень на формування інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, створених з перевищенням ліцензованого обсягу та/або після закінчення терміну дії сертифікатів про акредитацію, або з порушенням встановленого строку більше ніж на 30 календарних днів, здійснюється на підставі дозволу розпорядника ЄДЕБО, сформованого в ЄДЕБО з накладенням КЕП відповідальної особи розпорядника ЄДЕБО за результатами розгляду причин такого порушення.

3.4 Основою для створення замовлення на формування інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, є інформація, що міститься в ЄДЕБО, про особу (у тому числі серія (за наявності), номер, ким і коли виданий документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, та/або документ, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус; для осіб, які звернулися із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, і не мають документів, що посвідчують особу, інформація, зазначена в довідці про звернення за захистом в Україні; реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності)) та її навчання на відповідному рівні вищої освіти. Достовірність, актуальність та повнота інформації перевіряються відповідальною особою

безпосередньо перед створенням замовлення на формування інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту.

3.5 Електронний цифровий підпис накладається з використанням надійних засобів електронного цифрового підпису.

3.6 Відповідальним за повноту, достовірність і актуальність інформації та даних, внесених Інституту до ЄДЕБО, на основі яких створюється інформація, що відтворюється в документах про вищу освіту, і додатках до них, є ректор Інституту.

3.7 Після накладання електронного підпису на електронні замовлення на отримання інформації в ЄДЕБО, їм присвоюються номери та відповідальна особа Інституту передає електронні файли до друку на підприємство з яким укладено договір на виготовлення документів про освіту.

3.8 Виготовлені документи про вищу освіту матеріально відповідальна особа отримує по видатковій накладній, актом приймання - передачі та довіреності, що оформлюється в фінансовому відділі Інституту на підприємстві з яким укладено договір на виготовлення документів про освіту. В акті приймання-передачі вказується кількість та номери дипломів.

3.9 У разі виявлення помилок в документах про вищу освіту вони знищуються по акту.

4. АНУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ВІДТВОРЮЄТЬСЯ В ДОКУМЕНТІ (ДУБЛІКАТІ ДОКУМЕНТА) ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

4.1 Анулювання інформації, що відтворюється в документі (дублікаті документа) про вищу освіту, яка міститься в ЄДЕБО, у тому числі в Реєстрі, здійснює Інститут за умови наявності в ЄДЕБО інформації про відповідне навчання особи, якщо:

- 1) особа не пройшла атестацію здобувачів;

2) особа не отримала документ про вищу освіту протягом одного року з дати видачі, зазначеної в документі;

3) особа не отримала документ про вищу освіту якщо Інститут припинив свою діяльність в результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації;

4) набрало законної сили рішення суду про анулювання документа про вищу освіту;

5) до моменту внесення до ЄДЕБО інформації про видачу документа про вищу освіту виявлено помилку в інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту;

б) інформацію про виданий документ про вищу освіту помилково внесено до ЄДЕБО.

4.2. Якщо інформація, що відтворюється в документі про вищу освіту,

підлягає анулюванню в ЄДЕБО на підставі:

- підпункту 4 пункту 4.1 цього розділу - під час анулювання відповідальна особа Інституту вносить в ЄДЕБО номер судової справи, форму та дату судового рішення, що набрало законної сили, про анулювання документа про вищу освіту;

- підпункту 6 пункту 4.1 цього розділу - під час анулювання відповідальна

особа вносить в ЄДЕБО інформацію про допущену помилку (причини її допущення, вжиті заходи щодо попередження таких помилок тощо).

4.3 Інформація, що відтворюється в документі (дублікаті документа) про вищу освіту, анулюється автоматично, у тому числі в Реєстрі, з моменту підтвердження її анулювання шляхом накладання КЕП ректора (або уповноваженою ним особою) в ЄДЕБО. У подальшому інформація не використовується.

4.4 У разі встановлення, що анулювання було здійснено помилково, інформація, що відтворюється в документі (дублікаті документа) про вищу

освіту, повертається Інститутом з анульованих до попереднього стану із зазначенням інформації про допущену помилку (причини її допущення, вжиті заходи щодо попередження таких помилок тощо), що підтверджується шляхом накладання КЕП відповідальної особи Інституту та ректора (або уповноваженої ним особи).

Відомості про зміну стану інформації, а також інформація про допущені помилки зберігаються в ЄДЕБО.

5. ЗАМОВЛЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ ПОВТОРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ВІДТВОРЮЄТЬСЯ В ДОКУМЕНТІ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

5.1 Замовлення на формування повторної інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, здійснюється Інститутом на підставі заяви про видачу документа про вищу освіту, що подається особою, на ім'я якої було видано документ про вищу освіту, або через уповноваженого нею представника, у разі якщо анулювання відбулось на підставі підпунктів 2 – 4 пункту 4.1 розділу 4 цього Положення або після виправлення Інститутом помилки в ЄДЕБО, у разі якщо анулювання відбулось на підставі підпункту 5 пункту 4.1 розділу 4 цього Положення.

У заяві зазначаються:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження;
- серія (за наявності), номер, ким і коли видано документ, що посвідчує особу - та підтверджує громадянство України, або документ, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус;
- реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);
- унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);
- місце проживання, телефон (за наявності) особи, випускника;
- найменування закладу освіти та рік закінчення;
- здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень);

- найменування спеціальності (у деяких випадках - напряму підготовки, спеціалізації, освітньої програми);
- причина неотримання документа про освіту (щодо підпунктів 2), 3) пункту 4. 1 розділу 4. цього Положення);
- інші відомості, які заявник вважає суттєвими для отримання документа про освіту.

До заяви додаються:

- засвідчена в установленому порядку копія рішення суду, що набрало законної сили, про скасування рішення суду про анулювання документа про вищу освіту (щодо підпункту 4 пункту 4.1 розділу 4. IV цього Положення);
- інші документи, які заявник вважає суттєвими для отримання документа про вищу освіту.

5.2 Якщо інформацію, що відтворюється в документі про вищу освіту, анульовано в ЄДЕБО, у тому числі в Реєстрі, відповідно до підпункту 4) пункту 4.1 розділу 4. цього Положення, у замовленні зазначаються номер судової справи, форма та дата судового рішення, що набрало законної сили, про скасування рішення суду, на підставі якого інформацію було анульовано.

5.3 Перед створенням замовлення на формування повторної інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, відповідальна особа Інституту за потреби виправляє помилки в інформації, що міститься в ЄДЕБО.

5.4 Якщо створене замовлення на формування повторної інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, відповідає вимогам цього Положення, результатом його обробки є передання Інституту технічним адміністратором ЄДЕБО повторної інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту, в електронній формі. У замовленні відтворюється найменування, яке мав заклад освіти на дату закінчення його випускником. Підписантом такого документа про вищу освіту є ректор або уповноважена ним особа Інституту, із зазначенням дати видачі відповідного документа.

5.5 Повторна інформація, що відтворюється в документі про вищу освіту, містить новий реєстраційний номер документа про вищу освіту.

6. ЗАМОВЛЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ВІДТВОРЮЄТЬСЯ В ДУБЛІКАТІ ДОКУМЕНТА ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

6.1 Дублікат документа про вищу освіту виготовляє заклад освіти у разі:

- 1) втрати, викрадення документа про вищу освіту;
- 2) пошкодження документа про вищу освіту, що призвело до порушення цілісності інформації;
- 3) якщо після внесення до ЄДЕБО інформації про видачу документа про вищу освіту виявлено помилки в інформації, що відтворюється в документі про вищу освіту;
- 4) невідповідності документа про вищу освіту формі (зразку), встановленій (встановленому) на дату його видачі;
- 5) зміни прізвища, імені, по батькові (за наявності) у зв'язку зі зміною (корекцією) статевої належності особи, на ім'я якої було видано документ про вищу освіту;
- 6) неможливості встановити інформацію, що необхідна, зокрема, для підготовки документа про вищу освіту до міжнародного обігу, проставлення апостиля та/або його легалізації, через втрату, знищення чи недоступність архівів закладу освіти.

6.2 Дублікати документа про вищу освіту виготовляються та видаються за письмовою заявою особи, на ім'я якої було видано документ про вищу освіту, що подається нею особисто або через уповноваженого представника до закладу освіти, що видав документ про вищу освіту.

У заяві про видачу дубліката зазначаються:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження;

- серія (за наявності), номер, ким і коли видано документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, або документ, що посвідчує особу та підтверджує її спеціальний статус;

- реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);

- унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

- місце проживання, телефон (за наявності) особи, на ім'я якої було видано документ про вищу освіту;

- найменування закладу освіти та рік його закінчення;

- назва документа про вищу освіту, дублікат якого замовляється;

- найменування спеціальності (напряму підготовки, спеціалізації, освітньої програми), причина замовлення дубліката документа про вищу освіту відповідно до підпунктів 1-6 пункту 6.1 цього розділу;

- інші відомості, які особа, на ім'я якої було видано документ про вищу освіту, вважає суттєвими для отримання дубліката.

У разі замовлення дубліката відповідно до підпунктів 2-5 пункту 6.1 цього розділу до заяви додається оригінал документа, дублікат якого необхідно виготовити; у разі замовлення дубліката відповідно до підпункту 5 пункту 6.1 цього розділу - додатково медичне свідоцтво про зміну (корекцію) статевої належності та копія документа органу реєстрації актів цивільного стану про зміну прізвища, імені, по батькові (за наявності).

6.3 Відповідальна особа закладу освіти протягом трьох робочих днів з дня надходження до закладу освіти заяви про видачу дубліката документа про вищу освіту отримує з ЄДЕБО, у тому числі з Реєстру, наявну інформацію про документ про вищу освіту, дублікат якого замовляється.

У разі виготовлення дубліката документа про вищу освіту відповідно до підпунктів 3-5 пункту 6.1 цього розділу за потреби відповідальна особа виправляє помилки в інформації, що міститься в ЄДЕБО про документ про вищу освіту, дублікат якого замовляється.

Якщо в ЄДЕБО немає інформації про документ про вищу освіту, дублікат якого замовляється, відповідальна особа закладу освіти, встановивши інформацію про відповідний документ та факт його видачі на підставі документів, що містяться в архіві, за потреби створює в ЄДЕБО облікову картку особи, на ім'я якої необхідно виготовити дублікат документа про вищу освіту, вносить з архівних документів до облікової картки особи в ЄДЕБО відомості та дані, необхідні для створення замовлення на формування інформації, що відтворюється в дублікаті документа про вищу освіту.

6.4 Замовлення на формування інформації, що відтворюється в дублікаті документа про вищу освіту, створюється закладом освіти на основі інформації, що міститься в ЄДЕБО та підтверджує факт видачі документа про вищу освіту. Якщо в ЄДЕБО немає інформації щодо документа про вищу освіту, відповідальна особа закладу освіти завантажує до ЄДЕБО скановані копії документів, що підтверджують здобуття особою відповідного ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти або факт видачі документа про вищу освіту, якими є архівна довідка про навчання особи та виписка з журналу реєстрації виданих дипломів (титульної сторінки журналу та сторінки, на якій зроблено відповідний запис, що засвідчує факт отримання особою документа про вищу освіту).

6.5 До замовлення на формування інформації, що відтворюється в дублікаті документа про вищу освіту, яке створюється на підставі підпунктів 2-6 пункту 6.1 цього розділу, завантажується сканована копія акта про знищення документа про вищу освіту.

6.6 У разі створення замовлення на формування інформації, що відтворюється в дублікаті документа про вищу освіту, на підставі підпункту 6 пункту 6.1 цього розділу, якщо інформації про факт видачі документа про вищу освіту, дублікат якого замовляється, немає в ЄДЕБО, відповідальна особа закладу освіти завантажує у замовлення рішення суду, що набрало законної сили, про встановлення відповідного юридичного факту здобуття

особою відповідного ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти із зазначенням номера судової справи, форми та дати судового рішення або офіційний лист відповідного уповноваженого органу, яким підтверджено факт проставлення штампа «Apostille» або вчинення консульської легалізації.

6.7 Якщо створене замовлення на формування інформації, що відтворюється в дублікаті документа про вищу освіту, відповідає вимогам цього Положення, результатом його обробки є передання технічним адміністратором ЄДЕБО закладу освіти інформації, що відтворюється в дублікаті документа про вищу освіту, в електронній формі, в якій зазначається вся інформація про документ про вищу освіту, що містилась у документі про вищу освіту, дублікат якого замовляється, згідно з Переліком, якщо інше не передбачено цим розділом.

6.8 Якщо Інститут замовляє формування інформації, що відтворюється в дублікаті документа про вищу освіту, для виготовлення дублікату документа про вищу освіту відповідно до однієї з причин, визначених у підпунктах 3-5 пункту 6.1 цього розділу, за потреби та після виправлення закладом освіти помилок в інформації про первинний документ про вищу освіту, що міститься в ЄДЕБО, відтворюється оновлена інформація.

6.9 В інформації, що відтворюється в дублікаті документа про вищу освіту, зазначається найменування, яке мав заклад освіти на дату закінчення його випускником. При цьому підписантом дублікату документа про вищу освіту зазначається керівник або уповноважена особа закладу освіти, який (яка) створив(ла) замовлення на формування інформації, що відтворюється в дублікаті документа про вищу освіту, із зазначенням дати видачі дублікату.

6.10 В інформації, що відтворюється в дублікаті документа про вищу освіту, міститься новий реєстраційний номер документа про вищу освіту.

6.11 Інформація про документ про вищу освіту, дублікат якого замовляється, автоматично анулюється в ЄДЕБО, у тому числі в Реєстрі, одночасно з включенням до Реєстру дублікату документа про вищу освіту.

Первинний документ про вищу освіту втрачає чинність та у подальшому не використовується.

7. ВИГОТОВЛЕННЯ, ВИДАЧА ТА ОБЛІК ДОКУМЕНТІВ (ДУБЛІКАТІВ ДОКУМЕНТІВ) ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

7.1 Документи (дублікати документів) про вищу освіту виготовляються

Інститутом з дотриманням законодавства.

7.2 Інформація, що відтворюється в документах (дублікатах документів) про вищу освіту, формується з ЄДЕБО на підставі відповідних замовлень на формування:

- інформації, що відтворюється в документах про вищу освіту;
- повторної інформації, що відтворюється в документах про вищу освіту.

7.3 Дублікат документа про вищу освіту виготовляє та видає Інститут за письмовою заявою особи, па ім'я якої було видано документ про вищу освіту, що подається нею особисто або через уповноваженого представника до закладу освіти (відокремленого структурного підрозділу), що видав документ про освіту.

Дублікат документа про вищу освіту виготовляється за формою, чинною на дату видачі дубліката.

У правому верхньому куті дубліката документа про вищу освіту Інститут проставляє друкарським способом відмітку «Дублікат/Duplicate».

У дублікаті додатка до диплому та про вищу освіту відтворюється інформація отримана таких з (одного або декількох) джерел:

- архів закладу освіти; ЄДЕБО;
- засідчена в установленому порядку копія первинного додатка до документа про вищу освіту, дублікат якого замовляється;

- офіційний лист відповідного компетентного органу, у якому підтверджено факт проставлення штампа «Apostille» або вчинення консульської легалізації, та у разі наявності - копії первинного додатка до документа про вищу освіту, дублікат якого замовляється.

7.4. Дублікати документів про вищу освіту державного зразка та додатки до них, видані за формами (зразками), що втратили чинність, виготовляються за формами, чинними на дату видачі дубліката.

7.5. Видачу дублікатів документів про вищу освіту Інститут здійснює протягом двадцяти календарних днів з дати отримання заяви від особи, на ім'я якої було видано документ про вищу освіту.

7.6 Документи про вищу освіту (дублікати документів) видаються випускникам або уповноваженим ними особам відповідно до законодавства.

7.7 Видача документів про вищу освіту (дублікатів документів) здійснюється на підставі наказу ректора та засвідчується в журналі реєстрації виданих документів про вищу освіту підписами як особи, яка видала такий документ, так і особи, яка його отримала. Журнал реєстрації виданих документів про освіту формується. Відповідальна особа вносить до ЄДЕБО інформацію про видачу документа про вищу освіту протягом п'яти робочих днів від дати його видачі, що вказана в документі про вищу освіту. У разі невидачі документа в указану вище дату з незалежних від закладу освіти причин, інформація про видачу документа про освіту вноситься в ЄДЕБО відповідальною особою протягом п'яти робочих днів від дати його фактичної видачі.

7.8. Особи отримують можливість перевірки достовірності документів про вищу освіту в Реєстрі з дня, наступного за днем внесення відповідальною особою інформації в ЄДЕБО про видачу документа про вищу освіту відповідно до цього Порядку.

7.9 Облік документів (дублікатів документів) про вищу освіту здійснюється в Реєстрі документів про освіту.

8. ЗАМОВЛЕННЯ, ВИГОТОВЛЕННЯ, ВИДАЧА ТА ОБЛІК ДОДАТКІВ (ДУБЛІКАТІВ ДОДАТКІВ) ДО ДОКУМЕНТІВ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ

8.1 Додатки до документів про вищу освіту (їх дублікати) замовляються, виготовляються, видаються, обліковуються та перевіряються, а інформація про них анулюється в ЄДЕБО в тому ж порядку, що й документи про вищу освіту (їх дублікати), крім випадків, встановлених цим розділом.

8.2 Дублікат додатка до документа про вищу освіту виготовляє Інститут у разі:

1) виготовлення дубліката документа про вищу освіту, до якого виготовлений додаток до документа про вищу освіту;

2) втрати, викрадення додатка до документа про вищу освіту;

3) пошкодження додатка до документа про вищу освіту, що призвело до порушення цілісності інформації;

4) якщо після внесення до ЄДЕБО інформації про видачу додатка до документа про вищу освіту виявлено помилки в інформації, що відтворюється в додатку до документа про вищу освіту;

5) невідповідності додатка до документа про вищу освіту формі (зразку), встановленій (встановленому) на дату його видачі.

8.3 Анулювання інформації, що відтворюється в додатку (дублікаті додатка) до документа про вищу освіту, здійснюється відповідальною особою Інституту:

1) у разі анулювання інформації про документ про вищу освіту відповідно до розділу 4 цього Положення ;

2) у разі виготовлення дубліката додатка до документа про вищу освіту у випадках, визначених підпунктами 1, 2 та 4 пункту 8.2 цього розділу. В інших випадках для виготовлення дубліката додатка до документа про вищу освіту використовується інформація, що відтворюється в додатку (попередньому дублікаті додатка) до документа про вищу освіту.

8.4 У дублікаті додатка до документа про вищу освіту, первинний додаток

(дублікат додатка) якого виготовлявся без використання ЄДЕБО, відтворюється інформація, отримана з таких (одного або декількох) джерел:

- архів закладу освіти;
- ЄДЕБО;
- індивідуальний план, у якій міститься інформація про виконання особою освітньої програми закладу освіти та проходження атестації;
- засвідчена в установленому порядку копія первинного додатка до документа про вищу освіту, дублікат якого замовляється;
- офіційний лист відповідного компетентного органу, у якому підтверджено факт проставлення штампа «Apostille» або вчинення консульської легалізації, та у разі наявності - копії первинного додатка до документа про вищу освіту, дублікат якого замовляється.

У разі неможливості отримання інформації у додатку до документа про освіту проставляється примітка «Інформація недоступна у зв'язку з ...».

9. РОЗПОДІЛ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ОБОВ'ЯЗКІВ

Організацію замовлення, виготовлення, видачі, обліку документів про вищу освіту та додатків до дипломів європейського зразка здійснюють за таким розподілом:

9.1 Відповідальний з навчального відділу:

- забезпечує перевірку переліку дисциплін, тем кваліфікаційних робіт та перевірки особистих даних випускників;
- контролює відповідність даних з навчальними планами та освітніми програмами.

9.2 Відповідальна особа за замовлення дипломів (адміністратор бази ЄДЕБО) :

- постійно підтримує у ЄДЕБО повноту, достовірність та актуальність інформації, у тому числі персональних даних, щодо руху контингенту студентів (зарахування на навчання, переведення, відрахування, поновлення, надання академічної відпустки, повернення з академічної

відпустки, закінчення навчання тощо);

- здійснює своєчасно замовлення, виготовлення та видачу документів (дублікатів документів) про вищу освіту» та додатків (дублікатів додатків) до документів про вищу освіту відповідно до цього Положення.

9.3 Інститут залучає консультанта з перекладу англійською мовою (за необхідності) який забезпечує контроль перекладу даних кваліфікаційної форми та тематики дипломних робіт.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1 Положення затверджується Вченою радою Інституту і вводиться в дію наказом ректора.

10.2 Контроль за виконанням Порядку здійснюють посадові особи Інституту в межах своїх повноважень, що встановлені посадовими інструкціями.

10.3 Зміни і доповнення до Положення розглядаються і затверджуються Вченою радою Університету і вводяться в дію наказом ректора

Форма диплома магістра

УКРАЇНА
UKRAINE

ДИПЛОМ МАГІСТРА

MASTER'S DIPLOMA

№ 000000 (серія та реєстраційний номер, що присвоюється)	№ 000000 (series, registration number of the diploma)
_____ (Ім'я,	_____ (First name(s))
_____ прізвище) закінчив(ла) у 20__ році	_____ Last name(s)) in 20__ completed the full course of
_____ (найменування закладу вищої освіти/ (наукової установи) / територіально відокремленого структурного підрозділу закладу вищої освіти (наукової установи))	_____ (Name of awarding institution/ (research institution) / geographically separated structural unit of awarding higher education institution (research institution))
Освітня програма _____ акредитована _____ (найменування органу (органів) акредитації) здобув(ла) кваліфікацію: ступінь вищої освіти магістр галузь знань (галузі знань)	Educational Programme _____ accredited _____ by _____ (name of accreditation authority (authorities)) obtained qualification: Master's Degree Field(s) of Study _____
_____ спеціальність (спеціальності)	_____ Programme Subject Area(s)
_____ спеціалізація _____	_____ Specialization _____
_____ професійна кваліфікація (у разі присвоєння)	_____ Professional Qualification (in case of its awarding)
_____ Додаткова інформація _____	_____ Additional information _____
Посада керівника або іншої уповноваженої особи закладу вищої освіти / Position of the Head or another authorized person of the Higher Education Institution	Підпис/Signature _____ М. П. / Seal _____ Ім'я, прізвище/ First name(s), Last name(s) «__» _____ / _____ 20__ р. (дата видачі / Date of issue)

У разі наявності в дипломі будь-яких розбіжностей перевагу має текст українською мовою./
In case of any differences in interpretation of the information in the diploma, the Ukrainian text shall prevail.

Дизайн та технічні параметри бланку документу про вищу освіту

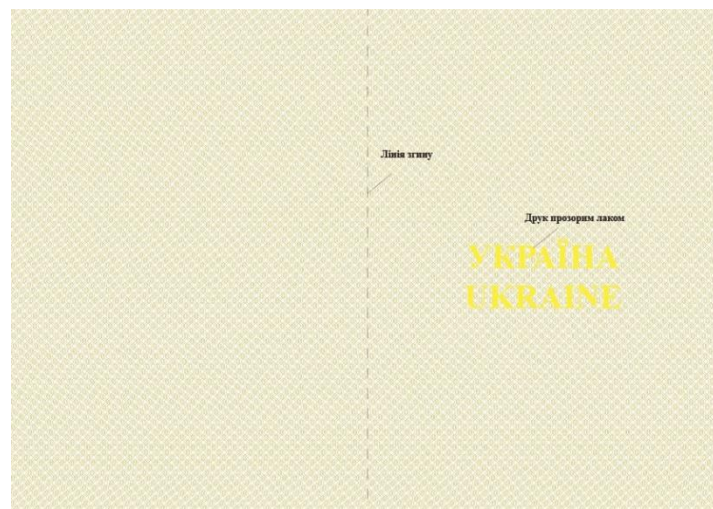
Технічні параметри model-K56-21

Розмір	A4 297x210 ±2 мм
Матеріал	Папір щільністю 200- 250 гр/м ²
Колірність	4+4
Ламінація	відсутня
Біговка	присутня
Наявність печатки, підпису	відсутня
Захист	<ul style="list-style-type: none"> - Гільйозна антисканерна сітка з перемінною геометрією, товщина лінії якої складає не більше 160 мкм - Мікротекст з висотою літери не більше 600 мкм - Зображення з використанням прозорої фарби, які видимі під певним кутом

Диплом магістра. Титульна сторона.

Диплом магістра. Зворотна сторона.

Додаток 2

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
від 25 січня 2021 року № 102

Форма диплома доктора філософії

УКРАЇНА
UKRAINE

ДИПЛОМ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

№ 000000
(серія та реєстраційний номер,
що присвоюється)

DIPLOMA OF DOCTOR OF PHILOSOPHY

№ 000000
(series, registration number
of the diploma)

(Ім'я,	(First name(s))
прізвище)	Last name(s))
виконав(ла) дисертацію	prepared a dissertation
у _____	at the _____
(найменування закладу вищої освіти (наукової установи),	(higher education institution (research institution)
в якому (якій) здійснювалася підготовка)	according to the educational-scientific programme
відповідно до освітньо-наукової програми	
Освітньо-наукова програма акредитована	The educational-scientific programme is accredited by
(найменування органу (органів) акредитації)	(name of accreditation authority (authorities))
У спеціалізованій вченій раді	The specialized Scientific Council at the
(найменування закладу вищої освіти, наукової установи)	(name of the higher education institution (research institution)
здобув(ла) ступінь доктора філософії	conferred the Doctor of Philosophy Degree
галузь знань (галузі знань)	Field(s) of Study
спеціальність (спеціальності)	Programme Subject Area(s)
про що рішення набрало чинності з	which decision entered into force as of
« ____ » _____ 20__ р.	« ____ » _____ 20__
Посада керівника або іншої уповноваженої особи закладу вищої освіти / Position of the Head or another authorized person of the Higher Education Institution	Підпис/Signature
	Ім'я, прізвище/ First name(s), Last name(s)
	М. П. / Seal
	« ____ » _____ / _____ 20__ р. (дата видачі / Date of issue)

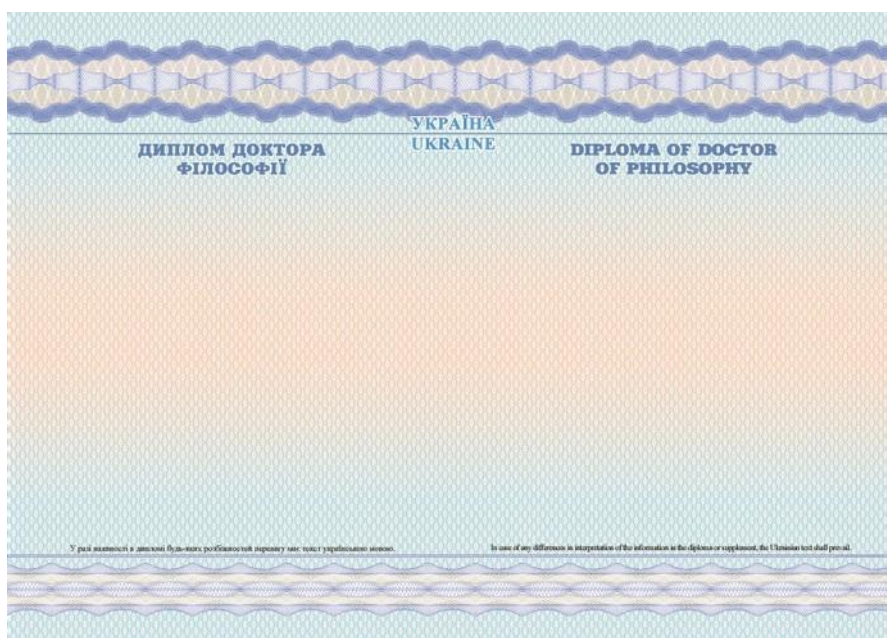
Дизайн та технічні параметри бланку документу про вищу освіту

Технічні параметри

Розмір	A4 ±2мм
Матеріал	Папір масою до 200 - 250 g/m ²
Колірність	4+4
Захист	- Гільйошна антисканерна сітка з перемінною геометрією, товщина лінії якої складає не більше 160 мкм - Мікротекст з висотою літери не більше 600 мкм

Зразок бланка

model K03-21

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
від 25 січня 2021 року № 102

Форма додатка до диплома європейського зразка

**УКРАЇНА
UKRAINE**

**ДОДАТОК ДО ДИПЛОМА/
DIPLOMA SUPPLEMENT**

серія, реєстраційний номер та дата видачі диплома/
series, registration number and date of issue of the diploma
реєстраційний номер (код картки здобувача в Єдиній державній електронній базі
з питань освіти) та дата видачі додатка до диплома / registration number
(student ID in Unified State Electronic Database on Education)
and date of issue of the diploma supplement
(без диплома недійсний) / (not valid without the diploma)

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСОБУ,
ЯКІЙ ПРИСВОЄНО КВАЛІФІКАЦІЮ

1. INFORMATION IDENTIFYING THE HOLDER
OF THE QUALIFICATION

1.1 Прізвище

1.1 Last name(s)

1.2 Ім'я

1.2 First name(s)

1.3 Дата народження (дд/мм/рррр) / 1.3 Date of birth (dd/mm/yyyy)

1.4 Код картки фізичної особи в Єдиній державній електронній базі з питань освіти/
1.4 Personal ID in Unified State Electronic Database on Education

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРИСВОЄНУ
КВАЛІФІКАЦІЮ

2. INFORMATION IDENTIFYING
THE QUALIFICATION

2.1 Назва кваліфікації
та присвоєний ступінь

2.1 Name of qualification and (if applicable) title
conferred

2.1.1 Ступінь вищої освіти

2.1.1 Degree

2.1.2 Спеціальність

2.1.2 Programme Subject Area

(код та найменування)

(code and name)

2.1.3 Спеціалізація

2.1.3 Specialization

2.1.4 Професійна кваліфікація (у разі присвоєння)

2.1.4 Professional Qualification (if awarded)

2.2 Основна (основні) галузь (галузі) знань за
кваліфікацією

2.2 Main field(s) of study
for the qualification

(шифр(и) та назва(и))

(code(s) and name(s))

2.3 Найменування та статус закладу,
який присвоїв кваліфікацію

2.3 Name and status of awarding
institution

2.4 Найменування і статус закладу (якщо відмінні від п. 2.3), який реалізує освітню програму	2.4 Name and status of institution (if different from 2.3) administering studies
2.5 Мова(и) навчання/оцінювання	2.5 Language(s) of instruction/examination
3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО РІВЕНЬ КВАЛІФІКАЦІЇ І ТРИВАЛІСТЬ ЇЇ ЗДОБУТТЯ	3. INFORMATION ON THE LEVEL AND DURATION OF THE QUALIFICATION
3.1 Рівень кваліфікації згідно з Національною рамкою кваліфікацій	3.1 Level of the qualification according to the National Qualification Framework
3.2 Тривалість освітньої програми в кредитах та/або роках	3.2 Official duration of programme in credits and/or years
3.3 Вимоги для вступу	3.3 Access requirements(s)
4. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАВЕРШЕНУ ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ ТА ЗДОБУТІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4. INFORMATION ON THE PROGRAMME COMPLETED AND THE RESULTS OBTAINED
4.1 Форма здобуття освіти	4.1 Mode of study
4.2 Програмні результати навчання	4.2 Programme learning outcomes
4.3 Відомості про програму, накопичені індивідуальні кредити та отримані бали/оцінки	4.3 Programme details, individual credits gained and grades/marks obtained
4.4 Система оцінювання та, за наявності, таблиця розподілу оцінок	4.4 Grading system and, if available, grade distribution table
4.5 Загальна класифікація кваліфікації	4.5 Overall classification of the qualification
5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ ПРАВА, ЩО ПЕРЕДБАЧЕНІ ПРИСВОЄНОЮ КВАЛІФІКАЦІЄЮ	5. INFORMATION ON ACADEMIC AND PROFESSIONAL RIGHTS ON THE FUNCTION OF THE QUALIFICATION
5.1 Доступ до подальшого навчання	5.1 Access to further study
5.2 Доступ до регульованої професії (за наявності)	5.2 Access to a regulated profession (if applicable)
6. ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ	6. ADDITIONAL INFORMATION
6.1 Додаткова інформація	6.1 Additional information
6.1.1 Найменування всіх закладів вищої освіти (наукових установ) (відокремлених структурних підрозділів закладів вищої освіти), у яких здобувалася кваліфікація (у тому числі заклади освіти, в яких здобувач вищої освіти вивчав окремі дисципліни за програмами академічної мобільності)	6.1.1 Name of all higher education (research) institutions (separate structural units of higher education institutions) where the qualification has been gained (including education institutions where the holder of the qualification has been studying separate course units within the framework(s) of academic mobility)
6.1.2 Строки навчання в кожному з них	6.1.2 Duration of training in each of them
6.2 Інша інформація	6.2 Further information sources
	6.2.1 Contact information of the higher education

6.2.1 Контактна інформація закладу вищої освіти (наукової установи)	(research) institution
6.2.2 Документ про освіту, що був підставою для вступу (вид документа, серія та реєстраційний номер, найменування закладу освіти, який видав документ, країна видачі, дата видачі). Інформація про визнання іноземного документа про освіту в Україні (у разі вступу на його підставі)	6.2.2 Education document as a basis to access the programme (type of document, registration number, name of awarding institution, country of awarding institution, date of issue). Information on recognition of foreign education document in Ukraine (if used as a basis to access the programme)
6.2.3 Інформація про акредитацію освітньої програми (реєстраційний номер і дата акредитаційного сертифіката/рішення (сертифікатів/рішень), найменування органу (органів) акредитації)	6.2.3 Information on the accreditation of the educational programme (registration number and date of accreditation certificate(s)/decision(s), the accreditation authority (authorities))
6.2.4 Інформація про особливі досягнення та відзнаки	6.2.4 Information on academic excellence and honours
6.2.5 Інша інформація	6.2.5 Further information sources
7. ЗАСВІДЧЕННЯ ДОДАТКА ДО ДИПЛОМА	7. CERTIFICATION OF THE SUPPLEMENT
7.1 Дата / 7.1 Date	
7.2 Підпис / 7.2 Signature	
7.3 Керівник або уповноважена особа закладу вищої освіти	7.3 Capacity
7.3.1 Ініціали, Прізвище	7.3.1 First name(s), Last name(s)
7.3.2 Посада керівника або іншої уповноваженої особи закладу вищої освіти (наукової установи)	7.3.2 Position of the Head or another authorized person of the Higher Education (Research) Institution
7.4 Печатка / 7.4 Official stamp or seal	
8. ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАЦІОНАЛЬНУ СИСТЕМУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	8. INFORMATION ON THE NATIONAL HIGHER EDUCATION SYSTEM
Інформація про національну систему вищої освіти, подана на наступних сторінках, висвітлює особливості кваліфікації вищої освіти та закладу вищої освіти, який її присвоїв.	The information on the national higher education system on the following pages provides a context for the qualification and the type of the awarding higher education institution.
8.1 Типи закладів вищої освіти та їх статус	8.1 Types of higher education institutions and their status
Підготовка в системі вищої освіти України здійснюється у таких закладах вищої освіти: університет — багатогалузевий або галузевий заклад вищої освіти, що здійснює підготовку фахівців з вищою освітою за різними ступенями вищої освіти (у тому числі доктора філософії), проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження;	Higher education studies in Ukraine are offered by the following higher education institutions: a university is a multisectoral or sectoral higher education institution that carries out educational activities for various degrees of higher education (including PhD), conducts fundamental and/or applied research;
академії та інститути — галузеві заклади вищої освіти, що здійснюють підготовку фахівців з вищою освітою на першому (бакалаврському) і другому (магістерському)	academies and institutes are sectoral higher education institutions that carry out educational activities at the first (Bachelor) and the second

рівнях вищої освіти за однією чи кількома галузями знань та на третьому і вищому науковому рівнях вищої освіти за певними спеціальностями, проводять фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження;

коледж — заклад вищої освіти або структурний підрозділ університету, академії чи інституту, що здійснює підготовку фахівців з вищою освітою за ступенями вищої освіти бакалавра та/або молодшого бакалавра, проводить прикладні наукові дослідження та/або творчу мистецьку діяльність. Статус коледжу отримує заклад освіти (структурний підрозділ закладу освіти), в якому обсяг підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра та/або молодшого бакалавра становить не менше 30 відсотків загального ліцензованого обсягу коледжу.

Статус національного закладу вищої освіти є почесним, надається за визначний внесок у розвиток вищої освіти, науки та культури України та відображається в найменуванні закладу вищої освіти.

8.2 Освітні програми та присвоєні ступені вищої освіти

З 2002 року підготовка в системі вищої освіти України здійснювалась за освітніми програмами, що завершувались присудженням ступеня молодшого спеціаліста (неповна вища освіта), ступеня бакалавра (базова вища освіта), ступеня спеціаліста (повна вища освіта) та ступеня магістра (повна вища освіта).

У 2005 році Україна приєдналася до Болонського процесу і розпочала запровадження трирівневої системи вищої освіти (бакалавр, магістр та доктор філософії). Після прийняття у 2014 році Закону України «Про вищу освіту» трирівневу систему поступово імплементовано до освітніх програм закладів вищої освіти. Ця зміна забезпечила більшу різноманітність та гнучкість для осіб, які бажають здобувати вищу освіту, у плануванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій, а також слугувала підвищенню порівнюваності освітнього процесу в Україні та інших країнах Європейського простору вищої освіти. При цьому, невід'ємним складником системи вищої освіти України залишається початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти.

Підготовка на рівнях вищої освіти здійснюється за освітніми програмами академічного і професійного спрямування. Освітні програми розробляються і затверджуються закладами вищої освіти (науковими установами) самостійно з урахуванням вимог до відповідного рівня вищої освіти, встановлених законодавством та

(Master) levels of higher education in one or several Fields of Study, as well as at the third and higher scientific levels of higher education for certain Programme Subject Areas, and conduct fundamental and/or applied research;

a college is a higher education institution or structural unit of a university, academy or institute that carries out educational activities for a Bachelor's Degree and/or a Junior Bachelor's Degree, conducts applied research and/or creative art activity. The status of a college is granted to an educational institution (structural unit of an educational institution) in which provision of higher education for a Bachelor's Degree and/or a Junior Bachelor's Degree accounts for not less than 30 percent of the total licensed volume of a college.

The status of a national higher education institution is honorary, is awarded for the significant contribution to the development of higher education, science and culture of Ukraine, and is reflected in the official name of a higher education institution.

8.2 Types of Educational Programmes and Degrees

Since 2002 higher education studies in Ukraine have been conducted for educational programmes leading to a Junior Specialist's degree (incomplete higher education), a Bachelor's Degree (basic higher education), a Specialist's Degree (complete higher education) and a Master's Degree (complete higher education).

In 2005 Ukraine joined the Bologna Process and in a decade a three-cycle system of higher education studies (Bachelor, Master and PhD) has been successfully introduced. After adoption in 2014 of the Law of Ukraine «On Higher Education», a three-cycle system has gradually been introduced in educational programmes of higher education institutions. This change has provided enlarged variety and flexibility to students in planning and pursuing individual educational trajectories and laid the ground for enhancing compatibility of educational process in Ukraine and other countries of the European Higher Education Area. Furthermore, the initial level (short cycle) of higher education remains indispensable in the higher education system of Ukraine.

Preparation at the levels of higher education is carried out through academic and professional educational programmes. Higher education institutions (research institutions) develop and approve educational programmes independently, while considering the requirements for the level of higher education established by the legislation and

стандартами вищої освіти за рівнями вищої освіти в межах кожної спеціальності.

Стандарти вищої освіти розробляються відповідно до Національної рамки кваліфікацій, яка включає опис кваліфікаційних рівнів та рівнів/ступенів системи освіти України і гармонізована з Європейською рамкою кваліфікацій для навчання впродовж життя та Рамкою кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

Підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється на початковому рівні вищої освіти (короткий цикл), першому (бакалаврському) рівні, другому (магістерському) рівні та третьому (освітньо-науковому / освітньо-творчому) рівні та завершується присудженням ступенів вищої освіти: молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії / доктор мистецтва.

Останній прийом на здобуття вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста проводився у 2019 році. Диплом про вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста після набрання чинності Закону України «Про вищу освіту» 06 вересня 2014 року прирівнюється до диплома про вищу освіту за освітньо-професійним ступенем молодшого бакалавра. Особи, які розпочали навчання за програмою підготовки молодшого спеціаліста до 2019 року включно, у разі успішного завершення навчання отримують диплом молодшого спеціаліста, який прирівнюється до диплома молодшого бакалавра.

Останній прийом на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста проводився у 2016 році. Вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста після набрання чинності Закону України «Про вищу освіту» 06 вересня 2014 року прирівнюється до вищої освіти ступеня магістра.

standards of higher education by levels of higher education and each Programme Subject Area.

Standards of higher education are developed according to the National Qualifications Framework that includes description of the qualification levels and levels/degrees of the Ukrainian higher education system, and is harmonized with the European Qualifications Framework for lifelong learning and the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area.

Preparation in the higher education system is carried out at the initial level (short cycle) of higher education, first (bachelor's) level, second (master's) level, and third (educational-scientific / educational-fine arts) level leading to awarding a Junior Bachelor's Degree, a Bachelor's Degree, a Master's Degree, and Doctor of Philosophy Degree / Doctor of Fine Arts Degree respectively.

The last admission for the educational-qualification level of Junior Specialist was held in 2019. After the Law of Ukraine «On Higher Education» entered into force on 06 September 2014, a Diploma of Junior Specialist is equated to a Junior Bachelor's Degree of higher education. Students who have enrolled into a Junior Specialist educational programme until 2019 inclusive will obtain a Diploma of Junior Specialist that is equated to the Diploma of Junior Bachelor upon successful completion of studies.

The last admission for the educational-qualification level of Specialist was held in 2016. After the Law of Ukraine «On Higher Education» entered into force on 06 September 2014, the educational-qualification level of Specialist is equated to a Master's degree of higher education.

Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Детальна інформація подана у параграфах 8.4.1, 8.4.2, 8.4.3, 8.4.4, 8.4.5, 8.4.6. відповідно. Діаграма 1 надає узагальнююче резюме.

8.3 Ліцензування освітньої діяльності та акредитація освітніх програм.

Освітня діяльність у сфері вищої освіти провадиться на підставі ліцензій, що видаються визначеним Кабінетом Міністрів України органом ліцензування відповідно до законодавства.

До 2020 року ліцензування обов'язково здійснювалося для кожної окремої спеціальності закладу вищої освіти (наукової установи), за якою здійснювалася підготовка здобувачів вищої освіти. З 16 січня 2020 року ліцензуванню у сфері вищої освіти підлягають:

- 1) освітня діяльність закладу вищої освіти на певному рівні вищої освіти;
- 2) освітня діяльність за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

Інформація про видачу та анулювання ліцензій на провадження освітньої діяльності закладами вищої освіти може бути знайдена у Єдиній державній електронній базі з питань освіти за посиланням: <https://registry.edbo.gov.ua/vishcha-osvita/>.

Процедура акредитації в системі вищої освіти України до 2019 року здійснювалася за напрямом підготовки (галузю знань) або спеціальністю. З 2019 року здійснюється акредитація освітніх програм закладів вищої освіти.

Система забезпечення якості вищої освіти в Україні складається із:

- 1) системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості);
- 2) системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти;
- 3) системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

В Україні визнаються сертифікати про акредитацію освітніх програм, видані іноземними акредитаційними агентствами чи агентствами забезпечення якості вищої освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України. Чинним є перелік таких агентств, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 №

The detailed information is provided in paragraphs 8.4.1, 8.4.2, 8.4.3, 8.4.4, 4.5, 8.4.6 respectively. Table 1 provides a synoptic summary.

8.3 Licensing of education activities and accreditation of educational programmes.

Educational activities in the field of higher education are carried out on the basis of licenses issued by the licensing body designated by the Cabinet of Ministers of Ukraine in accordance with the legislation.

Until 2020 licensing has been obligatory conducted for each Programme Subject Area of higher education institution (research institution) within which higher education studies have been carried out. Since 16 January 2020, the following are subject to licensing in the field of higher education:

- 1) educational activity of a higher education institution at a certain level of higher education;
- 2) educational activities under educational programmes that lead to awarding of a professional qualification in professions with additional regulation.

Information on issuing and annulment of licenses for carrying out educational activities by higher education institutions can be found in the Unified State Electronic Database on Education via the link: <https://registry.edbo.gov.ua/vishcha-osvita/>.

Until 2019 accreditation in the Ukrainian higher education system has been conducted on the level of Field of Study or Programme Subject Area. Since 2019 a system of accreditation of educational programmes has become operational.

The system of higher education quality assurance in Ukraine is comprised of:

- 1) a system by which higher education institutions ensure quality of education activity and higher education (internal quality assurance system);
- 2) a system of external quality assurance for education activity of higher education institutions and higher education;
- 3) a system of quality assurance of the National Agency for Higher Education Quality Assurance and independent agencies for assessment and quality assurance of higher education.

Ukraine recognizes certificates of accreditation of educational programmes issued by foreign accreditation agencies or agencies of higher education quality assurance that are approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine. The effective list of such agencies is approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine as of 10 July 2019 No. 554-p on the basis of the European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR).

8.4 Organization and Structure of Higher

554-р на основі Європейського реєстру Education Studies

забезпечення якості вищої освіти (EQAR).

8.4 Організація та структура системи вищої освіти

8.4.1 Молодший бакалавр

Молодший бакалавр — це освітній або освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньої програми, обсяг якої становить 120 кредитів ЄКТС. Особа має право здобувати ступінь молодшого бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти. Для здобуття освітнього ступеня молодшого бакалавра на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перерахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти в межах кожної спеціальності. Ступінь молодшого бакалавра відповідає 5 рівню Національної рамки кваліфікацій, Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя та короткому циклу Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

8.4.2 Бакалавр

Бакалавр — це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180–240 кредитів ЄКТС. Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перерахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти в межах кожної спеціальності. Ступінь бакалавра відповідає 6 рівню Національної рамки кваліфікацій, Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя та першому циклу Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

8.4.3 Магістр

Магістр — це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми, обсяг якої становить 90–120 кредитів ЄКТС для освітньо-професійної програми або 120 кредитів ЄКТС для освітньо-наукової

8.4.1 Junior Bachelor

Junior Bachelor Degree is an educational or professional degree obtained at the initial level (short cycle) of higher education and awarded by a higher education institution as a result of successful completion of an educational programme carrying 120 ECTS credits. Complete general secondary education is the prerequisite for obtaining a Junior Bachelor's Degree. A higher education institution has the right to recognize and transfer ECTS credits, the maximum amount of which is determined by a standard of higher education, for the purpose of

obtaining a Junior Bachelor's Degree on the basis of professional pre-higher education by each Programme Subject Area. Junior Bachelor's Degree corresponds to level 5 of the National Qualifications Framework, the European Qualifications Framework for lifelong learning and the short cycle of the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area.

8.4.2 Bachelor

Bachelor's Degree is an educational degree obtained at the first level of higher education and awarded by a higher education institution as a result of successful completion of an educational-professional programme carrying 180–240 ECTS credits. Complete general secondary education is the prerequisite for obtaining a Junior Bachelor's Degree. A higher education institution has the right to recognize and transfer ECTS credits, the maximum amount of which is determined by a standard of higher education, for the purpose of obtaining a Bachelor's Degree on the basis of a Junior Bachelor's Degree or on the basis of professional pre-higher education by each Programme Subject Areas. Bachelor's Degree corresponds to level 6 of the National Qualifications Framework, the European Qualifications Framework for lifelong learning and the first cycle of the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area.

8.4.3 Master

Master's degree is an educational degree obtained at the second level of higher education and awarded by a higher education institution (research institution) as a result of successful completion of an educational programme carrying 90–120 ECTS credits in case of an educational-professional programme or 120 ECTS credits in case of an educational-scientific programme. Bachelor's Degree is the prerequisite for obtaining a Master's Degree. Master's Degree

програми. Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра. Ступінь магістра відповідає 7 рівню Національної рамки кваліфікацій, Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя та другому циклу Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

8.4.4 Інтегровані «наскрізні» програми

Ступінь магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої освіти або освітнього ступеня молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за відповідною спеціальністю і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми, обсяг якої у випадку, якщо ступінь магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої освіти, становить 300–360 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти. Ступінь магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування відповідає 7 рівню Національної рамки кваліфікацій, Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя та другому циклу Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

8.4.5 Доктор філософії

Доктор філософії — це освітньо-науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або науковій установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30–60 кредитів ЄКТС. Ступінь доктора філософії відповідає 8 рівню Національної рамки кваліфікацій, Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя та третьому циклу Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

corresponds to level 7 of the National Qualifications Framework, the European Qualifications Framework for lifelong learning and the second cycle of the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area.

8.4.4 Integrated «continuous» Programmes

Master's Degree in Programme Subject Areas of medicine, pharmacy or veterinary is obtained on the basis of a complete general secondary education or a Bachelor's Degree, a Junior Bachelor's Degree, a Junior Specialist's qualification level in a relevant Programme Subject Area, and is awarded by a higher education institution as a result of successful completion of an educational programme carrying of 300–360 ECTS credits in case a Master's Degree in Programme Subject Areas of medicine, pharmacy or veterinary is obtained on the basis of complete general secondary education. A higher education institution has the right to recognize and transfer ECTS credits, the maximum amount of which is determined by a standard of higher education, for the purpose of obtaining a Master's Degree in Programme Subject Areas of medicine, pharmacy or veterinary on the basis of a Junior Bachelor's degree or on the basis of professional pre-higher education. Master's Degree in Programme Subject Areas of medicine, pharmacy or veterinary corresponds to level 7 of the National Qualifications Framework, the European Qualifications Framework for lifelong learning and the second cycle of the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area.

8.4.5 Doctor of Philosophy

Doctor of Philosophy Degree is an educational-scientific degree obtained at the third level of higher education on the basis of Master's Degree. A Doctor of Philosophy degree is awarded by a specialized Scientific Council of a higher education institution (research institution) as a result of successful completion of an educational-scientific programme and public defence of a dissertation at a specialized Scientific Council. The normative term of studies for the Doctor of Philosophy degree in postgraduate (adjunct) studies is four years. An educational component of an educational-scientific programme of Doctor of Philosophy carries 90–120 ECTS credits. Doctor of Philosophy Degree corresponds to level 8 of the National Qualifications Framework, the European Qualifications Framework for lifelong learning and the third cycle of the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area.

8.4.6 Доктор мистецтва

Доктор мистецтва — це освітньо-творчий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Особа має право здобувати ступінь доктора мистецтва у творчій аспірантурі. Нормативний строк підготовки доктора мистецтва у творчій аспірантурі становить три роки. Обсяг освітньої складової освітньо-творчої програми підготовки доктора мистецтва становить 30–60 кредитів ЄКТС. Ступінь доктора мистецтва відповідає 8 рівню Національної рамки кваліфікацій, Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя та третьому циклу Рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

8.5 Джерела офіційної інформації

— Міністерство освіти і науки України (МОН)

Офіційний вебсайт: www.mon.gov.ua

— Державне підприємство «Інфоресурс»

Міністерства освіти і науки України

Офіційний вебсайт:

<https://www.inforesurs.gov.ua/>

— Державне підприємство «Інформаційно-іміджевий центр» Міністерства освіти і науки України, що виконує функції Національного інформаційного центру академічної мобільності (ENIC Ukraine)

Офіційний вебсайт: <http://enic.in.ua/>

8.4.6 Doctor of Fine Arts

Doctor of Fine Arts Degree is an educational-fine arts degree obtained at the third level of higher education on the basis of a Master's Degree. Doctor of Fine Arts Degree is awarded in postgraduate studies in fine arts. The normative term of studies for a Doctor of Fine Arts Degree in postgraduate studies in fine arts is three years. The educational component of an educational-scientific programme of Doctor of Fine Arts 30–60 ECTS credits. A Doctor of Fine Arts Degree corresponds to level 8 of the National Qualifications Framework, the European Qualifications Framework for lifelong learning and the third cycle of the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area.

8.5 Official Sources of Information

— Ministry of Education and Science of Ukraine (MESU)

Official website: www.mon.gov.ua

— State Enterprise «Inforesurs» of the Ministry of Education and Science of Ukraine

Official website:

<https://www.inforesurs.gov.ua/>

— State Enterprise «Information and Image Center» of the Ministry of Education and Science of Ukraine that performs the functions of a national information center of academic mobility (ENIC Ukraine)

Official website: <http://enic.in.ua/>

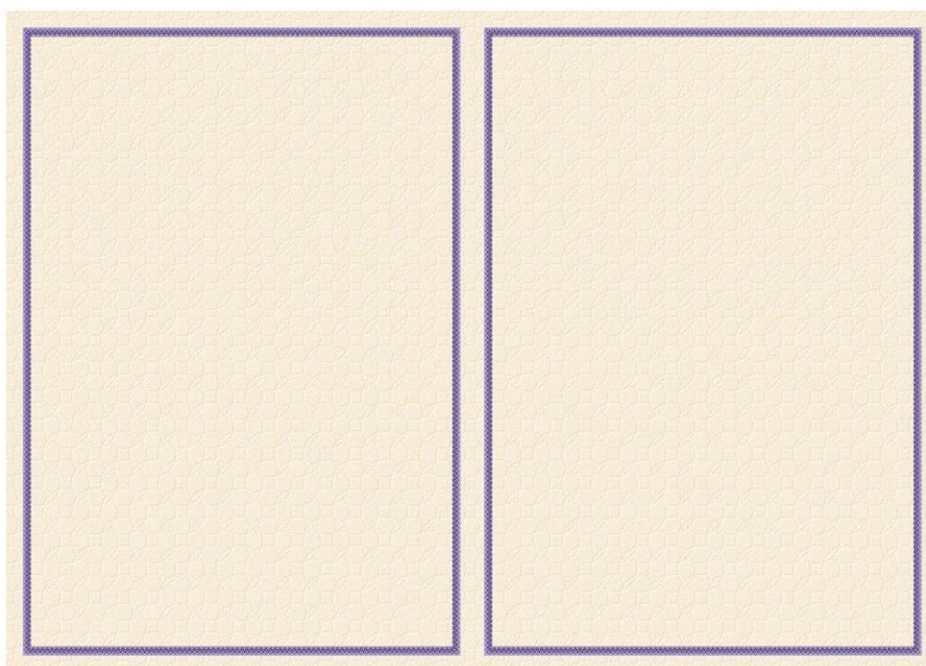
У разі наявності в додатку до диплома будь-яких розбіжностей перевагу має текст українською мовою.

In case of any differences in interpretation of the information in the diploma supplement, the Ukrainian text shall prevail.
tion (research) institution.

Дизайн та технічні параметри бланку додатку до документу про вищу освіту

Технічні параметри model-A-3

Розмір	A3 297x420 ±2 мм
Матеріал	Папір щільністю 150 гр/м2
Колірність	4+4
Ламінація	відсутня
Біговка	присутня
Наявність печатки, підпису	відсутня
Захист	- Гільйошна антисканерна сітка з перемінною геометрією, товщина лінії якої складає не більше 160 мкм - Зображення з використанням прозорої фарби, які видимі під певним кутом

Оформлення додатку згідно Наказу МОН №164 від 10.02.2021р. «Про затвердження методичних рекомендацій щодо опису документів про вищу освіту(наукові ступені) та додатка до них, академічної довідки та Методичних рекомендацій щодо заповнення додатку європейського зразка

Додаток 4

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
01 лютого 2021 року № 132

Зразок академічної довідки

УКРАЇНА
UKRAINE

АКАДЕМІЧНА ДОВІДКА / TRANSCRIPT OF RECORDS № _____

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

GENERAL INFORMATION ON THE STUDENT

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

INFORMATION ON THE STUDENT

Прізвище	Last name(s)
_____	_____
Ім'я	First name(s)
_____	_____
Дата народження (дд/мм/рррр) / Date of birth (dd/mm/yyyy)	

Код картки фізичної особи в Єдиній державній електронній базі з питань освіти/ Personal ID in Unified State Electronic Database on Education	

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАННЯ

INFORMATION ON STUDIES

Зархований(а)/прикріплений(а) до закладу вищої освіти (закладу фахової передвищої освіти, територіально відокремленого структурного підрозділу закладу вищої освіти, наукової установи)	Admitted to / affiliated to higher education institution (pre-higher professional education institution, geographically separated structural unit of higher education institution, research institution)
_____	_____
(повне найменування закладу освіти (наукової установи))	(full name of education institution (research institution))
Місцезнаходження закладу освіти (наукової установи)	Address of education institution (research institution)
_____	_____
Країна закладу	Country of institution
_____	_____
Інститут (факультет)	Institute (faculty)
_____	_____

Ступінь вищої освіти	Degree
Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова, освітньо-творча) програма	Educational Programme (Educational-Professional Programme, Educational-Scientific Programme, Educational Programme in Fine Arts)
Галузь знань (галузі знань)	Field(s) of Study
(шифр та назва)	(code and name)
Спеціальність (спеціальності)	Programme Subject Area(s)
(код та найменування)	(code and name)
Спеціалізація	Specialization
Акредитована	Accredited by
найменування органу (органів акредитації)	name of accreditation authority (authorities)
Мова(и) навчання/оцінювання	Language(s) of instruction/examination
Форма здобуття освіти	Mode of study
Термін навчання	Period of education
Документ про освіту, що був підставою для вступу (вид документа, серія та реєстраційний номер, найменування закладу освіти, який видав документ, країна видачі, дата видачі). Інформація про визнання іноземного документа про освіту в Україні (у разі вступу на його підставі)	Education document as a basis to access the programme (type of document, registration number, name of awarding institution, country of awarding institution, date of issue). Information on recognition of foreign education document in Ukraine (if used as a basis to access the programme)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ

(блок інформація про академічну мобільність включається в академічну довідку у разі необхідності, якщо академічна довідка формується за результатами академічної мобільності)

ІНФОРМАЦІЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ, ЩО

INFORMATION ON ACADEMIC MOBILITY

(information on academic mobility is included in the transcript of records upon necessity if the transcript of records is generated following the results of academic mobility)

INFORMATION OF THE SENDING

НАПРАВЛЯЄ НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ EDUCATION INSTITUTION

Заклад вищої освіти (територіально відокремлений структурний підрозділ закладу вищої освіти, наукова установа), що направляє на академічну мобільність	Sending higher education institution (geographically separated structural unit of higher education institution, research institution)
(повне найменування закладу освіти (наукової установи))	(full name of education institution (research institution))
Місцезнаходження закладу освіти (наукової установи)	Address of education institution (research institution)
Країна закладу	Country of institution
Інститут (факультет)	Institute (faculty)
Ступінь вищої освіти	Degree
Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова, освітньо-творча) програма	Educational Programme (Educational-Professional Programme, Educational-Scientific Programme, Educational Programme in Fine Arts)
Термін академічної мобільності	Period of academic mobility
Ім'я, прізвище відповідальної особи закладу	First name(s), Last name(s) of the responsible person of the institution
Контактна інформація відповідальної особи закладу	Contact information of the responsible person of the institution

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

LEARNING OUTCOMES

Код освітнього компоненту або результатів навчання (за наявності)/ Component code or learning outcomes code (if available)	Назва освітнього компоненту або результатів навчання/ Component title or learning outcomes title	Відмітка про успішне завершення освітнього компоненту студентом або досягнення результатів навчання / Component successfully completed by a student or learning outcomes achieved	Кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи / Number of ECTS credits	Оцінка за шкалою закладу вищої освіти/Institutional Grade
--	--	---	---	---

1	2	3	4	5
Загальна кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи/ Total number of ECTS credits				

НАУКОВА СКЛАДОВА

(блок наукова складова включається в академічну довідку у разі необхідності, якщо академічна довідка формується для освітньо-наукових програм)

SCIENTIFIC COMPONENT

(information on scientific component is included in the transcript of records upon necessity if the transcript of records is generated for Educational-Scientific Programmes)

Індивідуальний план наукової роботи затверджений вченою радою		Individual plan of scientific work has been approved by the Academic Council	
_____		_____	
назва факультету/інституту та (або) повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи)		name of Institute/faculty and (or) full name of institution of higher education (scientific institution)	
Протокол/Protocol № _____ від/dated «__» _____ / _____ 20__			
Тема дисертації		Title of dissertation	
_____		_____	
назва		name	
затверджена вченою радою		has been approved by the Academic Council	
_____		_____	
назва факультету/інституту та (або) повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи)		name of Institute/faculty and (or) full name of institution of higher education (scientific institution)	
Протокол/Protocol № _____ від/dated «__» _____ / _____ 20__			
Звітування про виконання індивідуального плану наукової роботи		Performance report of the Individual plan of scientific work	
Рік навчання / Year of study	Назва кафедри (відділу, лабораторії) / Name of the cathedra (department, laboratory)	Дата / Date	
_____	_____	_____	

Кількість публікацій за темою дисертації / Number of publications on the topic of the dissertation:

Відрахований(а)	Expelled
причина відрахування відповідно до наказу за наказом	reason of expulsion according to the order order
дата і номер наказу	date, number

Посада керівника або іншої
уповноваженої особи / Position of the
Head or another authorized person

Підпис/
Signature
М. П. / Seal

Ім'я, прізвище/
First name(s), Last name(s)
« » / 20 р.
(дата видачі/ Date of issue)

У разі наявності в академічній довідці
будь-яких розбіжностей перевагу має текст
українською мовою.

In case of any differences in interpretation
of the information in the transcript of records,
the Ukrainian text shall prevail.

Дизайн та технічні параметри бланку академічної довідки

Технічні параметри model-A-4

Розмір	A3 297x210±2 мм
Матеріал	Папір щільністю 150 гр/м2
Ламінація	відсутня
Біговка	присутня
Наявність печатки, підпису	відсутня

Оформлення академічної довідки згідно Наказу МОН №164 від 10.02.2021р. «Про затвердження методичних рекомендацій щодо опису документів про вищу освіту(наукові ступені) та додатка до них, академічної довідки та Методичних рекомендацій щодо заповнення додатку європейського зразка